

POLITTISESTI ja industria-
lisesti yhdistyneen köyhäli-
sien voimaa ei mikään mahti ma-
ailmassa kukista.

TOVERI

THE circulation of the Toveri
is greater than the combined
circulation of all other news-
papers printed in Astoria.

LÄNNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN ÄÄNENKANNATTAJA

ORGAN OF THE FINNISH WORKERS IN THE WESTERN STATES. THE ONLY FINNISH DAILY IN THE WEST

N:o 285.

Lauantaina, syysk. 1 p. — Saturday, Sept. 1

1917—KYMMEKSEN VUOSIK.—VOL. X.

Suomessa suun- nitellaan laajaa yleistä lakkoa

Venäläinen sotaväki näyttää ole-
van lakkoajien vastustajana. Mah-
dollisesti alkuunpanijana.

Pietari, elok. 31 p. — Työläis-
ten ja sotilasten neuvoston edus-
tajat Helsingissä koettavat saa-
da aikaan kansallista yleislakkoa
Suomessa, vastaukseksi siihen
että Venäjän hallitus asevoimin
esti eduskunnan kokoontumisen.
Joukko suomalaisia senaattoreja
jätti tänään kenraalikuvernöörille
vastalauseensa.

(Oliko vastalause sosialisten
asettama eduskunnan istuntojen
estämisen johdosta, vai oliko se
porvarisenaattorien alamaisuus-
denosotus vastalauseeksi suunni-
teltua yleislakkoa vastaan, ei tie-
donannosta voi päätellä.)

Täysin purjeke imperialismin?

Washington, D. C., elok. 31 p. —
Valtiovirastoon saapuneissa
kaapelitiedoissa selitetään Mos-
kovan konferenssissa päästyyn yk-
simielisyyteen kaikkien puoluei-
den kesken seuraavissa suhteissa:
1. Maan koko voiman keskittä-
misessä sodan jatkamiseksi.
2. Voimakkaan keskitetyn halli-
tuksen muodostamiseksi.

3. Kaikkien Venäjään kuulu-
vien kansallisten ja alueiden
yhdessä pitämiseksi ja jakamat-
tomuudessa.

4. Välikäisen hallituksen täy-
delliseksi tukemisessa.

Kerenskin, Korniloffin, työ- ja
sotilasneuvoston edustajain, kum-
osapuolueiden ja Miljukoffin
kansantajien ilmoitetaan niinkään
olevan kaikkien yksimielisiä
"puhtaasti kansallisen" ohjelman
muodostamisessa.

Ylläolevat kaapelitiedot ovat
epäilemättä sensuurin välttämät
vallan päin vastaisiksi. Mahdo-
ton näet on ajatella että Venäjän
työläisten edustajat ja armeija-
kkaan kokonaisuudessaan olisivat
nyt yhtäkkiä kääntyneet sika-
laisten imperialistien kanssa sa-
maa kättä vetämään.

Nälkäkapinoita Pietarissa, sota-
väki liikkeellä väliaikaisista halli-
tusta vastaan suunniteltuja
levottomuuksia kukistamassa.

Jewish Daily Forwardille Pie-
tarista elok. 31 p. saapuneissa
kaapelitiedoissa sanotaan Pietari-
n milisin olevan toimeissa ku-
kistaakseen hallitusvastaiset ja
vastavallankumoukselliset lii-
kkeet Pietarissa. Ilmotukset jois-
sa kehoitettiin väestöstä nouse-
maan kapinaan hallitusta vas-
taan, revittiin alas ja katumielen-
osotusten toimeenpano tukahu-
sotusten arkailmasta.

Pääasiallinen syy hallitusvas-
taiseen mielialaan on elintarpeitten
puutteessa, joka alkaa olla
kovin vakava jo kauan maan.

Samassa tiedonannossa kerro-
taan myöskin että Chernigovissa
on pantu toimeen juutalaisvas-
taisia mellakoita, joissa juutalaisia
on piestetty, sillä tekosyyllä että
ne mukana olivat hallussaan ole-
via elintarpeita.

Moskovassa ilmoitetaan parin-
kymmenen henkilön kuolleen ja
lukuisten olevan kuolemaisillaan
seurauksena ylellisestä väkijuo-
mien nauttimisesta, joita saivat
käsiinsä eräältä läheiseltä rauta-
teasemalta.

Portlandin raitiotie- yhtiö taipumattomana

Portland, syysk. 1 p. — Tä-
käläisten raitiotieläisten ja rai-
tiotieyhtiön edustajat kokoontui-
vat eilen neuvottelemaan mies-
ten esittämistä palkankorotusva-
atimuksista ja työpäivän lyhen-
nyksestä.

Yhtiö selittää kahdeksan tun-
nin työpäivän myöntämisen ole-
van "melkein mahdottoman",
vaikkaa työläisten täytyykin
nyt työskennellä 14 ja 15 tuntia
päivässä.

SEATTLEN LAIVAN- RAKENTAJAT VAL- MIINA LAKKOON

Vaatimuksiin suostuttava ennen
syyskuun kuudetta päivää

Seattle, elok. 31 p. — Täckäläi-
sillä laivajaardeilla työskentele-
vät metalliteollisuustyöläiset o-
vat valmiina lakkoon syyskuun
kuudentena päivänä, ellei palkan-
korotusvaatimuksiin siihen men-
nessä suostuta.

Kun hallitus otti laivajaardit
haltuunsa, on yhtiöllä mainio tilai-
suus piiloutua hallituksen sel-
län taakse ja sillä tekosyillä
kieltäytyä työläistensä vaatimuk-
sista, selittäen että hallitus on
vastuunlainen palkoista. Yhtiöt
eivät tule luovuttamaan senttiä-
kään voiteistaan, ja ellei hallitus
lisää hintaa laivoille, niin miehet
eivät tule saamaan palkankoro-
tusta.

Yksi yhtiö, Skinner and Eddy,
on allekirjottanut sopimuksen
metallityöläisten kanssa, joten
se työmaalla ei tule puhkea-
maan lakkoa.

Jos lakko Seattlesta syntyy,
tulee siihen ottamaan osaa noin
12,000 metallityöläistä sanotaan
tiedonannossa.

San Franciscossa kootaan lakko- rahaa.

San Francisco, elok. 31 p. —
Täckäläisten laivajaardeilla työ-
skentelevien metallityöläisten kes-
kuudessa kerätään paraikaa 250,
000 dollarin suuruisia lakkokas-
saa uhkaavan lakon varalta. Il-
motettiin sen jälkeen kuin tieto
Seattlen metallityöläisten lakko-
julistuksesta saapui.

Luokkaruuhka-apostoli liikkeelle

Washington, D. C., elok. 31 p. —
Laivanrakentimien työsel-
kausten varalle nimetty valio-
kunta on toimintavalmiina heti-
miten ja matkustaa Seattleen en-
si tilassa, tarkoituksella estää
siellä uhkaavan laivanrakennus-
työläisten lakon. Valiokuntaan
ovat nimetty seuraavat jäsenet.
A. F. of Laborin metalliteollisuus-
osaston edustaja Berries sihtee-
riksi ja G. Everett Macv esimie-
heksi sekä F. Carry Chicagosta.

Lapsityön säännöstely- laki "tuomittu" mitättömäksi

Greensboro, 31 p. elok. — Liit-
tohallituksen tuomari James E.
Boyd on antanut pyydetyn este-
tuomion. Yhdysvaltain lapsityö-
rajoituslain täytäntöönpanoa vas-
taan, selittää lain olevan perus-
tuskilvastaisen.

Washington, D. C., elok. 31 p. —
Hallituksen taholta tulee heti
vedettäväksi vlemppään oikeuteen
piirituomari Boydin päätöksestä
koskien lapsityön rajoituslakia,
joka tuomari Boyd on julista-
nut mitättömäksi. Juttu ehtinee
ylioikeuteen talti-istutuskautella
ja saada ratkaisuksi.

Laki, jonka tuomari Boyd
tuomitsi mitättömäksi kieltää
valtiotien väliseen kauppaan
tuotteita lähettävissä tehtais-
teettämästä työtä alle 14 vuo-
den ikäisillä lapsilla ja 15 vuo-
den nuoremmilla ei pitempiä kuin
8 tunnin työpäiviä, eikä myöhem-
pään kuin kello 7 illalla, eikä ai-
kaisempaan kuin kello 6 aamulla.
Kaivannoissa ja kivilouhoksilla
kielletään teettämästä työtä alle
16 vuoden ikäisillä lapsilla. Laki
astuu voimaan syyskuun 1 päi-
västä.

"Sotaherrat" lakkoja murtamassa

Chillicothe, Ohio, 31 p. elok. —
Camp Sheridanin kasarmien
kennuksilla lakkoon ryhtyneille
500 putkien asettajalle on täkä-
laisten sotilasviranomaisten ta-
holta annettu ultimatum, jossa
putkienasettajat käsketään pala-
maan takaisin työhön taikka hei-
dän paikkansa uhattaan täyttää
sotilalla ellei muutoin saada rik-
kureita. Putkien asettajat ovat
vaatineet palkanvähennyksiä 75
senttiin tunnilta. Ennen on mak-
settu 62½ senttiä tunnilta.

Kasarmeille tulee sijotettavak-
si Ohion ja Pennsylvanian sota-
väkeä.

Raitiotieyhtiö vaatii sotilaita

Väittää poliisin olevan halutto-
man tai kykenemättömän
rikkomaan lakkoa.

San Francisco, elok. 31 p. —
United Railroads yhtiö, jonka rai-
tioliikenne on edelleen seisauk-
sissa vallitsevan lakon takia, on
ilmoittanut mahdollisesti vaati-
vansa sotilaita avustamaan poliis-
sia lakon särkeemisessä.

Yhtiön virkailijat selittävät,
että lakko voitaisi murtaa var-
sin helposti, jos vain poliisi "suo-
jelsi" rikureita kyllin tehok-
kaasti, tai yhtiön hirtille annet-
taisi vapaat aseautumisoikeu-
det.

Asutokaupungilta on yhtiön
liikenne kokonaan loppunut ja
välttävät sinne kulkua nykyisin
kaupungin liikkeelle asettamat
jitneyt.

Lakkolaisia tuomioistuimen edessä.

Noin parisenkymmentä edelli-
sen päivän mellakoihin osallista
lakkolaisia ja rikkuria oli tänä
aamuna poliisioikeuden kuulus-
teluväline edellisen päivän mella-
koitten johdosta. Yhtiö on kiin-
nittänyt enemmän kuin 100,000
dollarin rikkuriensa ja hirttiensa
takausrahoiksi ja uno noin 50,
000 dollarin syytteenasetet-
tujen jäsentensä puolesta. Ne
kuusi miestä, jotka asetettiin
syytteen sikkuriin murhasta, o-
vat edelleen vankilassa, eikä hei-
tä aiota päästää takauksella va-
pautteen.

Saksalaisia urkkijoita tuomittu Norjassa

Kristiania, 31 p. elok. — Ber-
genissä ilmoitetaan tuomitun
kolme saksalaista urkkijaa, joit-
ten todettiin hankineen tietoja
Englantia lähtevien laivojen
matkoista ja toimittaneen tiedot
Saksaan, auttaen submeriineja
kulkemaan laivat. Urkkijat tuo-
mittiin vankeusrangaistuksiin.
Saksalainen kapteeni Laven tuo-
mittiin viideksi vuodeksi ja up-
seeri Swartz neljäksi vuodeksi
sekä heitä auttanut norjalainen
Thorsen 10 vuodeksi vankeuteen.
Kapteeni Laven selitti toimine-
ensa Saksan hallituksen mää-
rysten mukaan.

VIISISATAA POLIISIA TAR- VITTIIN VANGITSE- MAAN ROSVOJA.

Chicago, 31 p. elok. — Wins-
low Brothers yhtiön konttorista
\$8,776 ryöstöön ja samalla kont-
toristien murhaan osallinen ro-
svo saatiin täällä vangiksi, kun
lopaksi oli kiinni ottamassa noin
500 poliisia. Kolme poliiseista
haavottui kaksi tuntia kestänees-
sä otelussa. Vangittu mies on
entinen rikoksellinen, joka on ol-
lut vankilassa väärinrahan teos-
ta. Hänet tavattiin yksinäisessä
asunnossa laitakaupungilla ja piti
hän revolverillaan poliisit loitolla
niin kauan kuin hänellä riitti am-
pumavarat.

Irlantilaisten johtomies vangittu

Dublin, 31 p. elok. — Kapi-
naan osallisuudesta todetun
Thomas MacDonaghin veli Jo-
seph MacDonagh on vangittu e-
ilen. Sikäli kuin tiedetään toimit-
tavan viranomaiset vangitsemisen
syytteen hänen askeittain eräissä
kokouksissa pitämässään puhees-
sa tehneen kapinallisia lausun-
toja. MacDonaghit ovat tunnet-
tuja Sinn Fein liikkeen johto-
miehiä.

LISÄ 10,000 AMERIKALAI- SA RANSKAAN.

Washington, D. C., 31 p. elok. —
Virallisesti on ilmoitettu, että
enne pitkää lähetetään noin
10,000 insinööriä ja 4,000 työ-
läistä käsittävää insinöörijoukko
Ranskaan sotarintamaan, jossa
sitä tullaan käyttämään sotava-
rustusten valmistamiseen.

Engl. menettänyt 60,000 miestä elokuun ajalla

Lontoo, 1 p. syyskuuta. —
Flanderissa vallinnut tappelu on
vinyt Englannilta miehiä elo-
kuun ajalla kaikkiaan 60,373.
Surmansa saaneita on 12,881.
Mieshukka on vähän pienempi
kuin heinäkuulla, jolloin se nousi
71,988, mutta upseereja on elo-
kuun ajalla menetetty enemmän.
Elokuulla menetettiin upseereja
5,480, joista surmansa saaneita
1,317. Heinäkuulla oli upseerien
menetys vain 2,426.

Saksalaisia sotilaita havaittu Riigan lahdella.

Pietari, 31 p. elok. — Saksala-
isia torpedohävittäjiä ja sub-
meriineja ilmoitetaan nähdyin Riig-
an lahden suulla. Venäläiset
vartiolaivat ovat liikkeellä es-
tääkseen saksalaisia aluksia pää-
semästä Riigan lahdelle.

Työväestö Sveitsissä vaatii elintarvepulan poistamista

Pariisi, 31 p. elok. — Sveitsis-
tä, Baselista, Havasin toimiston
saama tieto kertoo, että Baselin,
Bernin, Zürichin ja muitten
Sveitsin suurempien kaupunkien
työväestö on ollut puolenpäivä
kestävissä yleisessä mielenoso-
tuslakossa, vaaten hallituksen
toimenpiteitä elintarvepulan pois-
tamiseksi ja elintarpeitten hintoi-
den alentamiseksi. Mielenoso-
uslakko johtivat sosialistit ja uh-
kaavat he, että ellei hallituksen
taholta ryhdytä pian auttaviin
toimenpiteisiin tulee pitempiä-
kaisia lakkoja alettavaksi kau-
pungien kunnallishallituksia vas-
taan, kuten sähkövalo- ja muilla
yleisillä laitoksilla.

Ruotsalainen torpedo- hävittäjä r i k koutu- nut Pohjanlahdella

Tukholma, 31 p. elok. — Ruot-
salainen torpedohävittäjä Claes
Ugglä, joka askeittain ajautui
matalikolle Pohjanlahdella on
rikkoutunut kokonaan. Kun lai-
va ajoi matalikolle oli toivota
saada se eheänä pelastetuksi,
mutta tänään nousut ankara
myrsky pieksi laivan kelpaamat-
tomaksi.

S a n o malehtii "lahjo- taan" hallituksen ilmotuksilla

Washington, D. C., 31 p. elok. —
Rahaministeri McAdoon on
ilmoitettu päättäneen suosittaa,
että lisää sotilainaan otettaessa
lainanotossa ilmoitettaisiin suu-
rimmissa maan sanomalehdissä.
Sotatoimenpiteitä ja hallituksen
menettelyä arvostelleille lehdistö-
ille on luonnollisesti annettaisi ilmoi-
tusta.

ITÄVALLAN HALLITUK- SEN MENOT NUOS- SEET YLI ARVION

Zürich, Sveitsi, 31 p. elok. —
Itävallan hallituksen menot ovat
vuosien 1916—17 varainhoito-
kauden nousseet 344 miljoonaa
kruunua yli menojen varojen.
Edellisen vuoden menot nousivat 49 mil-
joonaa yli tulojen. Menoihin ei kuu-
lu suoranaisesti sotakustannukset,
ne kun maksetaan yhteisistä Itä-
vallan ja Unkarin varoista.

PURJEHTINUT 90 KERTAA MAILMAN YMPÄRI.

Lontoo, 31 p. elok. — Kapteeni
Greenstreet on nyt vanhuuden
ja voimien heikkenemisen täh-
den asettunut lepoon ja jättänyt
merillä purjehtimisen kokonaan.
Eläessään hän muun muassa eh-
ti 90 kertaa purjehtia täydelleen
ympäri maapallon. Kaksi vii-
meistä retkeään maapallon ym-
päri suoritti hän Panaman kana-
livan kautta.

Canadalaista oikeudenjakoa

Asevelvollisuuslain vastustami-
nen tukahutetaan veri-
virtoihin.

Montreal, 31 p. elok. — Po-
liisit ampuivat yhtä miestä läpi
käsivarren ja kurikoivat veriin
kymmeniä, hajottaessaan asevel-
vollisuuslain vastustajien katu-
kulkueen täällä tänään. Neljä po-
liiseista haavottui mielenoso-
usjoukkueeseen osanottajien jou-
kosta heitetystä kivistä. Niin-
ikään huolimatta poliisin sekaan-
tumisesta rauhattomuksien kes-
täessä mielenosoituskulkueita y-
rittäneeseen joukkoon kuuluvat
kivittivät rikki julkisesti asevel-
vollisuuslakia kannattaneitten
sanomalehtien ja muitten liike-
laitosten konttorien ikkunoita.
Noin puoletusinaa liikehuoneita
kärsi sellaisesta hävityksestä.

Mielenosoituskulkueen oli mää-
rää alkaa Philips Squarella, mut-
ta poliisit kapuloinen rikkoivat
paraatia varten muodostetut ri-
vit ja ajoivat väkijoukon hajalle.
Suuntunut yleisö ei kuitenkaan
asettunut, mutta parveillen eri
joukoissa liikkui läheisillä ka-
duilla, osottaen vastustavansa
asevelvollisuuslakia harjottamal-
la ikkunalta yleisesti asevelvol-
luslain kannattajiksi tunnetuil-
le.

Kiihkeitä katukokouksia.

Asevelvollisuuden vastustajat
ovat toimeenpanneet joka iltä
katukokouksia, joissa useat pu-
hujat ovat kehottaneet nouse-
maan aseelliseen vastarintaan
hallitusta vastaan, jos hallitus
väkivaltaisesti yrittää käytän-
töönpanna asevelvollisuuspakko-
lain. Laurier avenuen ja Garnier
streetin kulmassa puhujana esiin-
tynyt englantilainen Robert Par-
son julisti, että jos hallitus käy-
ttää väkivaltaa kansaa vastaan,
on kansa velvollinen käyttämään
väkivoimaisia keinoja hallitusta
vastaan ja että jos Canadian hal-
litus yrittämällä käytäntöönpan-
na vasten kansan tahtoa pakko-
lain halua saada tahtolankumouk-
sen niin on se sille annettava.
Viranomaiset ovat uhkaileet
saattaa rangaistukseen Parsonin
sillä asevelvollisuuslain 16 koh-
dassa on varattu lain käytän-
töönpanoa vastustamaan kehoi-
tuksesta vähintään vuoden ja
enintään viiden vuoden vankeus-
rangaistus.

Parsonin puheessaan sanoessa:
"puhdistakaa revolverinne, niitä
saatetaan tarvita", kuului väki-
kosta useita revolverin laukauk-
sia ja pitkin mielenosoitusjoukko-
jen liikkeessä kulki niiden mu-
kanaan kolmella kivellä.

Porto Ricokin "ameri- kalaistuu"

Sosialistien äänet osataan varas-
ta sielläkin jo aivan amerika-
laiseen tapaan, "laskemalla" e-
dustaja hävinneeksi.

San Juanista P. R. New York
Callille saapunut kirje tieto ker-
to, että siellä askeittain toimit-
tuissa vaaleissa sosialisteille an-
nuttua ääniä ei olekaan lasket-
tu ehdokkaitten hyväksi, ja por-
variehdoille on laskettu lait-
tamaan ääniä niin paljon, että va-
lilautakunta voi "katsoa" por-
variehdoille tulleen valituksi
ja sosialistien ehdokkaan hävin-
neen.

Sosialistien ehdokkaana ollut
tunnettu työväenjohtaja Santio-
go Iglesias väittää tulensa va-
lituksi ja on nostanut jutun va-
lilautakuntaa vastaan äänten väärin-
laskemisesta, vaaten uutta
laskua noin sadassa äänestyspiir-
issä. Kuvernööri Yager ja
muut hallitusviranomaiset ovat
määrätty selittämään ylioikeuden
tuomari Hutchisonille, miksi ei
vaadituissa piireissä toimitettaisi
uutta ääntenlaskua, kuten Igle-
sias on vaatinut, mutta josta va-
lilautakunta kieltäytyvät.

Sosialistien äänimäärä Porto
Ricossa kohosi viime vaaleissa
25,000:teen ollen se edellisissä
vaaleissa ainoastaan noin nelisen
tuhatta.

JOITAKIN VANGI- TUISTA VAPAUTET- TU SPOKANESSA

Kaksikymmentä torstaina junas-
ta otettua miestä vapautettu.

Spokane, Wash., elok. 31 p. —
Kaksikymmentä niistä miehistä,
jotka otettiin torstaina junasta
ja joita syytettiin tappelemisesta,
vapautettiin tänä iltana kun so-
tilasviranomaiset eivät voineet
löytää mitään heitä vastaan. Ai-
noastaan yksi miehistä, joka ju-
listettiin johtajaksi, pidätettiin
enempiä kuulusteluja varten.

Ennen vangituista ovat vielä
kiinni Rowan ja yksitoista mur-
ta, eikä ole tietoa mitä heidän
suhteensa tullaan tekemään.

Valtion puolustusneuvoston tuomitsee vangitsemiset.

Seattle, elok. 31 p. — Valtion
puolustusneuvosto, jonka työ-
väenvaliokunnan esimiehenä toi-
mii Washingtonin State Federa-
tion of Laborin presidentti, Ernest
Marsh, on julaisut laajan
selostuksen Spokanesta toimeen-
pannusta i.w.w.-läisten vangitsee-
misistä. Selostuksessa tuomi-
taan Spokane viranomaisten
suhautuminen työväenliikkees-
seen, sekä sanotaan I. W. W. lii-
ton olevan seurauksena suhteis-
ta, joista yhteiskunta on suures-
sä määrässä vastuunlainen. Yh-
teiskunta, sanotaan selostukses-
sa, niittää nyt sitä mitä se on jo
pitkin aikaa kylvänyt.

Neuvosto sanoo nähneensä e-
rään "järjestyssäännöksi" aiotun
suunnitelman, joka kai otettane.
Spokane käytäntöön ja joka
estää järjestyneen työväestön kai-
kenlaisen toiminnan. Edelleen
puhuu valiokunta miten Spoke-
nen sanomalehdistön olisi koet-
tava asettaa "yhteistoimintaan"
järjestyneen työväestön kanssa,
sen sijaan että se koettaa kaikin
voimin vastustaa sitä ja väärin-
tella sen tarkoituksia.

Ellä sanomalehdistö olisi niin
häikäilemättä vääristellyt järjes-
tyneen työväestön tarkoituksia ja
asettanut mitä kamalimpia jut-
tuja, ja syytöksiä i.w.w.-läisten
kontolle, olisi koko i.w.w.-läisyys
kuollut omaan ontouteensa, sa-
netaan selostuksessa.

Californian hallitus m ä ä r ä ä kaloille räjahinnan

San Francisco, 31 p. elok. —
Valtion kaupapäälikkö (Mar-
ket Director) on alkanut neuvo-
tella erimaisten komiteoitien
kanssa, määrätäkseen rajahinnan
ruokatarpeiksi myytäväksi tuo-
taville kaloille. Hinnat asetetaan,
niin on annettu tietää, estämään
kalojen hinnan kohoamista ja
toivotaan sillä voitavan estää
muun ruokatarvan hinnan ko-
hoamista. Rajahinnat määrätään
viimeisellä lainlaajitajakunnan is-
tunnolla hyväksytynyt säännös-
telvään joella.

Huomion otettava seikka on,
että kalojen rajahinta tulee mää-
rittäväksi ennenkuin muille eli-
natarpeille asetetaan rajahinta,
mutta kun muistaa, että kaloja
kauppaan tuovat vain vähävarai-
set italialaiset kalastajat niin sel-
vää asia itsestään.

"Laki on niinkuin se luetaan"

Varakkaita ja poliittisesti huo-
matuita nuoria miehiä vapau-
tetaan sotapalveluksesta.

San Francisco, 31 p. elok. —
Hiram W. Johnson, nuorempi,
tunnettu californialainen politi-
koitsijan, senaattori Johnsonin
poika on saanut vapautuksen
sotapalveluksesta sillä perusteel-
la, että hänellä on vaimo, jonka
toimeentulosta hänen on huo-
lehdittava. Neljätoista muuta
huomattua mieshenkilöä vapau-
tettiin melkein samanlaisilla syl-
lä.

Työläisille kutsuntavirastoista
on tavallisesti selitetty, ettei
"hameitten taakse saa piiloutua"
ja että se seikka yksistään, jos
miehellä on vaimo, ei ole riittä-
vä vapauttamaan sotapalveluk-
sesta, jos vain katsotaan vaimon
voivan tulla toimeen ilman mie-
hen ansiotyöstä saamaa elatusta.

Kokoontumis- vapaus kiellet- ty kaikkialla

Kansanneuvostolle ei suoda pe-
rustuslakia takaamaa kokoon-
tumisoikeyttä missään.

Minneapolis, elok. 31 p. —
Kansanneuvoston toimeenpane-
vat johtajat ovat täällä pitäneet
neuvotteluja, päästäkseen selvil-
le mitä olisi tehtävä Yhdysval-
tain kansanvaltaistuttamiseksi e-
des siinä määrässä, että kansalai-
silla olisi vapaus kokoontua kes-
kustelemaan asioita perustus-
lain säättämien oikeuksien turvis-
sa.

Viimeisten parin päivän kulu-
essa ovat viranomaiset kautta
maan ryhtyneet toimenpiteisiin
kokoonontumisvapauden riistämi-
seksi perinpohjin. Ensimmäi-
ksi se Minneapolisissa, sitte Far-
gossa, N. D., sitte ajettiin Hud-
soniin, Wis., menneet edustajat
pois kaupungista ja Milwaukeesta
ilmoitettiin, että valmiiksi kiih-
dytetyin väestön mahdollisesti
toimeenpanemien väkivaltaisuuksien
takia on nähtävästi paras
pysytellä sieltäkin poissa.

Edustajille jotka ovat matkal-
la, on ilmoitettu, että kokous tul-
laan pitämään Washingtonissa,
D. C., hallitustalon edustalla ole-
valla aukamalla, ellei sopivaa
kokoushuonetta saada. Tar-
kottu on asettaa kysymys ko-
koonontumisvapauden suojele-
miseksi liittohallituksen virkailijain
käsiin, tavalla jossa heidän on
pakko tulla esiin avoimesti ja
näyttävä ovatko he sen kannalla
tai edesvastuuttomien virkailija-
roistojen takana, jotka ovat kii-
hottaneet väestön edustajien
kiinpuun.

Puhujia vangittu, sosialistejakin joukossa.

Gary, Ind., elok. 31 p. — Tor-
stai-illaksi suunniteltu rauhanko-
kous estettiin ja sen johtaja Ja-
mes H. Dolzen vangittiin. Useita
socialisteja määrättiin samoin
tuomioistuimen kuulusteltavaksi.
Paikallisen virkailijajoukon on
leimannut kaikki kansankokouk-
set "kapinallisuuden ilmauksiksi",
ja majuri Johnson tukee myös-
kin kokoonontumisvapauden riistä-
mistä.

Espanjan hallitus lupaa uudistuksia vaali- systeeminä

Madrid, 31 p. elok. — Päämi-
nisteri Dato, kuninkaan johdolla
pidetty istunnon jälestä on il-<